

František Palacký

Biografie

- Narodil se 14. června 1798 v Hodslavicích
- 1807-1809 – zámecká škola v Kunvaldu u Nového Jičína
- 1809-1812 – latinská škola v Trenčíně
- 1812-1818 – evangelické lyceum v Prešpurku
- Mezi lety 1819-1823 působí jako vychovatel uherských šlechtických rodin
- Při tom se dále vzdělává, získává přehled o politickém dění a rozhoduje se věnovat hlavně studiu českých dějin
- Kontaktuje J. Jungmanna a v roce 1823 také J. Dobrovského, poté přijíždí do Prahy
- Tvůrce šlechtických rodokmenů a rodinný archivář u Šternberků, postupně se v Praze stává známou osobností
- 1827 – svatba s Terezií Měchurovou, její věno řeší Palackého finanční problémy
- 1829-1848 – cestuje po archivech v Evropě
- 1829 – člen Královské české společnosti nauk
- 1831 – vznik Matice české
- 1838 – oficiálně jmenován stavovským historiografem
- 1840 – první díl Archivu českého
- 1845 – předkládá žádost o stavbu Národního divadla
- 1848 – vstup do politiky, snaží se mírnit napětí mezi Čechy a Němci, vyznává liberální konstitucionalismus a austroslavismus
- 1849 – stahuje se z veřejného života, v roce 1851 odchází z politiky
- 1858 – zapojil se do práce na Riegrově slovníku naučném
- Už na počátku 60. let je titulován jako „Otec národa“ a vrací se do politiky
- 1868 – je mu svěřeno poklepání základního kamene Národního divadla
- 1868-1875 – prezident Královské české společnosti nauk
- 26. května 1876 umírá v Praze, pohřben je v Lobkovicích (dnes část Neratovic)

Dvě zásadní díla

1. Geschichte von Böhmen

- vychází mezi lety 1836-1867
- zabývá se DĚJINAMI ČESKÝCH ZEMÍ od pravěku do roku 1378
- má 3 díly (do roku 1198, 1198-1306, 1306-1378)
- nejprve vychází jako německý originál, od roku 1848 už jen jako překlad Dějin národa českého v Čechách a v Moravě

2. Dějiny národa českého v Čechách a v Moravě

- vychází mezi lety 1848-1876
- zabývá se DĚJINAMI ČESKÉHO NÁRODA
- má 5 dílů (do roku 1125, 1125-1403, 1403-1439, 1439-1471, 1471-1526)
- dále pokračovat nechce kvůli habsburské cenzuře
- český zemský výbor požaduje, aby originál vycházel v němčině, ovšem Palacký nadále do němčiny pouze překládá

- snaží se o posílení národního sebevědomí
- vidí český národ jako nezávislý na německé říši, což šokuje německé historiky
- projevuje se zde soubor slovanství a germánství
- pro Slované je typická demokracie a mírumilovnost, ale také sklon k anarchii
- pro Germány je typická podnikavost, řemeslná dovednost a politická organizovanost
- za vrchol českých dějin považuje husitství (je podle něj nejdemokratičtější částí) a idealizuje Jana Žižku z Trocnova

Další díla

- Staří letopisové čeští od roku 1378 do roku 1527
- Archiv český – edice českých historických pramenů
- Idea státu rakouského – politické dílo

Literatura

Kořalka, J.: *František Palacký (1798–1876). Životopis*. Praha 1998.

Kutnar, F.: *Přehledné dějiny českého a slovenského dějepisectví: od počátků národní kultury až po vyznění obrodného úkolu dějepisectví v druhé polovině 19. století*. Praha 1973.

Štaif, J.: *František Palacký: život, dílo, mýtus*. Praha 2009.